

ním aspektem moderní ekonomiky. K situaci v japonských podnicích v současnosti viz (Z. Mansfeldová, „Sociální dialog v Japonsku“, *Pohledy* 1998, č. 4: 1-5).

Velkorysý teoretický myšlení Tominagovo stejně jako empiricky poctivě založené komparativně analytické dílo Ishikawovo, obě navazující na seriózní zpracování domácí sociologické literatury, jsou příkladem dvou komple-

mentárních přístupů k měnící se společenské realitě. Tominaga však ve své studii o vývoji poválečné japonské sociologie upozorňuje také na to, že ta čerpá více impulsů ze zahraničí, než aby se vzájemně obohacovala rozvíjením vlastního duchovního bohatství a dialogem různých autorů a směrů. To ostatně není jev pouze specificky japonský.

Pavel Machonin

Etnometodologická konference v Manchesteru

Ve dnech 9.-11. 7. 2001 se konala v Manchesteru konference s názvem *Orders of Ordinary Action* (Uspořádání každodenních akcí). Proběhla na tamní Metropolitní univerzitě a zorganizoval ji a sponzoroval Mezinárodní institut pro etnometodologii a konverzační analýzu. Protože konkrétními organizátory tohoto vědeckého setkání byli Dave Francis a Steve Hester, podílela se na výborném průběhu konference také jejich pracoviště – katedra sociologie Metropolitní univerzity v Manchesteru a Škola sociálních věd v Bangoru (Univerzita Wales).

Konference přilákala asi 180 účastníků. Silně zastoupeny byly – kromě domácí Británie – Austrálie, USA, Japonsko, přitomni byli i ne tak četní „kontinentální“ Evropané, z nichž snad nejvíce bylo Švýcarů. Ze zemí někdejšího „východního bloku“ přijel jen autor této zprávy. Protože etnometodologie je specifický přístup ke studiu v zásadě jakékoli sociální skutečnosti, resp. jakýchkoli sociálních aktivit, je přitažlivá pro odborníky z nejrůznějších disciplín. Zastoupení tu proto byli nejen sociologové, ale i informatiči, pedagogové, lingvisté, mediální analytici, psychologové, etnografové, filozofové a další odbornosti. To se zřetelně projevilo i na velké tematické pestrosti asi 70 příspěvků, které byly na konferenci předneseny. Nejpočetnější byly referáty a sdělení z oblasti zdravotní péče (nejrůznější aspekty), hodně bylo analyzováno vyučování, fungování médií, rodinný život, velmi početné byly příspěvky zabývající se různými aspekty moderních technologií, došlo na počítačové poradenství, systémové inženýrství, řízení institucí,

vědecký výzkum, soudnictví, nacionalismus atd. Tato pestrost souvisí s tím, že v rámci etnometodologie se velmi dynamicky rozvíjí „etnometodologický výzkum práce“, který navazuje na studie pozdního Garfinkela. Protože v etnometodologii má zásadní postavení jazyk, lépe řečeno verbální komunikace, řada referátů a sdělení měla dimenzi, kterou lze označit jako „konverzačně analytickou“. Jiné příspěvky zase využívaly nebo rozvíjely poznatky „členské kategorizační analýzy“, dalšího dynamicky se rozvíjejícího odvětví etnometodologie. Prezentace jednotlivých příspěvků byla velmi rozdílná – zažil jsem hodně referátů čtených (v mnoha případech i roditelými mluvčími angličtiny), ale také vyložené improvizace (ojediněle i nevalné kvality), a dokonce pozoruhodná multimediální „show“.

Konference se zúčastnili nejvýznamnější představitelé etnometodologie. S plenárními referáty vystoupili M. Lynch (přednášel o etnometodologické respecifikaci rozdílu mezi vědou a zdravým rozumem na příkladu jednání soudů), G. Button a W. Sharrock (jejich tématem byla moc jako předmět etnometodologického studia, a to na příkladu provozu banky), sám zakladatel etnometodologie H. Garfinkel (hovořil o své nejnovější knize, která je v tisku) a konečně G. Psathas (o historii etnometodologie – porovnával utváření etnometodologických škol v Bostonu a v Manchesteru, a to na pozadí vývoje sociologické školy v Chicagu v 20. letech 20. století).

Konference nepřispěla pouze k rozvoji poznatků o řadě lidských aktivit, ale reflexivně i k rozvoji samé etnometodologie. Řada autorů se např. věnovala historii etnometodologie. Nejen už zmínění G. Psathas a H. Garfinkel, ale např. i P. Filmer (na pozadí fenomenologické sociologie), G. Smith (přednášel o vztahu